

החברותא

החברותא בטאון פנימי לחברים גליון מס 104

בס"ד ערש"ק ראש כ"ג מנחם אב תשנ"ט

פצוצים יקרים

אחרי ה' אליכם תלכו ובו תדבקו (דברים יג, ה) כל מקום שנאמר "אחר" היינו סמוך, "אחרי" היינו מופלג, הסביר בעל ה"אמרי אמת" מגור המקרא מלמד אותנו בדרך רמז במדה שאנו רואים את עצמנו בבחינת אחרי-מופלג, שהננו רחוקים עדיין מהשי"ת, באותו מידה יכולים אנו לזכות ל"זכו תדבקו" כפי שאמר הכתוב קרוב ה' לנשכרי לב.

כי רם ה' ושפל יראה וגבוה ממרחק יידע (תהלים קלח) "כי רם ה'" אם שהשי"ת כה רם. בכל זאת "ושפל יראה" מי שהוא שפל בעיני עצמו הוא מסוגל לראות את רום מעלתו, אבל "וגבוה" מי שהוא גבוה בעיני עצמו ממרחק יידע, רחוק הוא אפילו מלדעת את גדולתו של השי"ת ולא כ"ש לראותו... (המניד מקוויץ)

שופטים ושומרים תתן לך... אשר ה' אלקיך נותן לך (דברים טו) מנה תמנה עליך שופטים כאלה אשר יתנו לך את ה' אלוך שיחידיו את האלוקות בקרבך. (בוציא דנהורא)

ולא תקים לך מצבה אשר שנה ה' אלקיך (דברים טו) אל תעשה את ה"לך" היינו את הנאות עולם הזה בתור מצבה, - דבר יציב וקיים לתמיד אלא לעסוק במצות למען ה'.

כי יפלא ממך דבר למשפט בין דם לדם בין דין לדין בין נגע לנגע דברי ריבות בשעריך (דברים יז) אם לפלא יהיו בעיניך המשפטים והיסורים האכזריים הבאים על ישראל, "בין דם לדם" ותשאל למה דם ישראל הפקר ונשפך כמים, "בין דין לדין" למה דינים וגזרות חרשים באים יום יום על ישראל, "בין נגע לנגע" למה פגעים ונגעים חרשים מתרגשים ובאים על ישראל יום יום? להוי ידוע כי כל זה בא מחמת "דברי ריבות בשעריך" כגלל המריבות והמדרגים אשר בערי ועירות ישראל, שנאת חנם זו ומריבות אלה הן הן הגורמים לסבלותינו ומפגעינו הרבים. (בשם המניד מקלם)

מקרב אחיך תשים עליך מלך (דברים יז) על ידי אחוה - מקרב אחיך - תשים עליך מלך - אפשר להגיע לירי קבלת עול מלכות שמים.

לא תירא מהם כי ה' אלקיך עמך (דברים ט) מצינו בספרים שאם יפול פחד על אדם מפני פלוני, יתבונן בדעתו ויאמר לנפשו: מי בעצם נתן לו לפלוני כח להזיק ולהרע הלא רק השי"ת, אם כן הרי מוטב כי אתירא רק מהשי"ת.

זהו שאמר הכתוב: "לא תירא מהם" כי עליך לזכור "כי ה' אלקיך עמך" ומוטב איפא להתירא רק מהשי"ת אשר נתן כח וגבורה בסוס וברכב...

שופטים ושומרים תתן לך וגו' (דברים טו) רוב המחלוקת באות מזה שהאדם מורד עם חבירו במדה אחרת מזו שהוא מורד את עצמו. כך שדבר שאצל החבר הוא כחזקת עול הרי הוא בעיני עצמו כשר וישר, לכן אמרה תורה שופטים ושומרים תתן לך - לעצמך... (כפי עצמך) (תולדות יעקב יוסף)

שום תשים עליך מלך (דברים יז) איתא (במהר"ח כא) שלשה דברים נצטוו ישראל בכניסתם לארץ להעמיד להם מלך, למחות זרעו של עמלק, ולבנות להם בית הבחירה, הרמז: כשאדם רוצה להגיע אל השלמות צריך לשלשה דברים א) מורה דרך שיבהיר לו דרכו. ב) להסיר כל המפריעים והמכשולים בעבודת השי"ת. ג) להיות קשור לעובד ה' ומבקשי ה' והוא בנין בית המקדש. (ר' אליעזר ליב מביאלע)

כי תצא למלחמה על אויביך וגו' (דברים ט) אם אתה יוצא באחדות (תצא כבלשון יחיד) אף אם אויבך סוס ורכב מאוחדים, אין לך להתירא מהם כי קשר רשעים אינם מן המנין ואם ישראל באחדות אין דבר רע שולט בהם.

(דברי אברהם)

שיחות קודש ממו"ר הרא"ש שליט"א

104

נרשם עפ"י שיחת הרא"ש ליל ש"ק פרשת וישלח נ"ב, ע"י אחד החברים.

פתח הרב שליט"א וסיפר ששמע שבכביש בין עירוני היתה שיירה גדולה של מכוניות אולי יותר ממאתיים מכוניות, והתבונן למה נוסעים כל כך לאט בשיירה הארוכה הזו. וראה שבראש השיירה נוסע מכונית של שוטר, והנה כולם מפחדים מהשוטר הזה שמא יעברוהו ויעצרו, ויתן להם קנס, ושאל הרב שליט"א, דהנה רואים שכולם מפחדים משוטר קטן זה שהוא בס"ה בורג קטן בכל המטרה, והוא כשלעצמו ג"כ כלומניק וסתם פרחח, והנה מתלמידי חכמים גדולים ומצדיקים, רואים דאין מפחדים מהם ולפעמים מדברים עליהם ומבזים אותם ולפעמים צועקים עליהם, והכל בלי פחד, ומהו ההבדל העצום הלזה.

פתח ואמר, דהנה באמת מהשוטר עצמו אין כלל שום פחד, דהוא כלום, וכל מה שיש פחד הוא רק כי השוטר יש לו מפקד, והמפקד יש לו מפקד עליון ועל המפקד עליון יש שר משטרה ועליו יש ראש הממשלה, יוצא שהפחד הוא לא רק מהשוטר אלא ממה שיש מאחוריו שורה שלימה, וחוץ מזה גם לשוטר עצמו יש פחד מהמפקד שלו, שלא ימסרו עליו שהוא מועל בתפקידו, והוא עושה הכל על הצד היותר טוב כדי שהמפקד יעלהו בדרגה, ולכן יש פחד מהשוטר הלו, ואף שהוא אינו יכול להעניש יותר ממאה ש"ח ואפי' מאתיים ש"ח ובדרך גזומה 500 ש"ח, אך יש פחד בלב מהשוטר, משום שמאחוריו יש

מערכת שלימה המגיעה עד ראש הממשלה, והנה התלמיד חכם כשהוא לומד ויש לו איזה הארה בתוס' או תירוץ על הרמב"ם הוא חושב שזהו הקדושה והוא לוקח הקדושה לעצמו, והנה יש לו בבלי משלו, ירושלמי משלו וזהר ומוסר הכל הוא לוקח לעצמו ומכנה זאת בשם קדושה, וממילא אין לו באמת שום קשר לקדושה, שום קשר לרבש"ע. כי הוא מכנה עצמו בתואר זה ש"הוא" הקדושה. ולכן אין פחד ממנו כי אין לו קשר עם אף אחד, וממילא אין שום קדושה מאחוריו שצריך לפחד ממנה, ואם התלמיד חכם היה באמת ירא מהרבש"ע ויודע ומכיר את עומק שפלותו שכלל אין לו שייכות לבבלי, ירושלמי, וזהר וכו', וזה הכל רחמים מהרבש"ע, והוא ירא באמת מהרבש"ע ומפחד שלא יאבד הרחמים הלאה ושהרבש"ע לא יסיר חסדו ממנו. דאז הוא באמת קשור לרבש"ע, דבאופן כזה היו מפחדים ממנו כיון שהוא קשור לקדושה והוא ירא מהרבש"ע, וזהו מה דכתיב "כל אדם שיש בו יראת שמים דבריו נשמעים". (ברכות ו:).

ושאל השואל, דלפי דברי הרב, למה עשוי לא פחד מיעקב, הרי יעקב היה קשור לקדושה וא"כ היה צריך עשוי לפחד מהקשר שיש ליעקב עם הקדושה, ותירץ הרב דעשוי כלל לא הכיר במושג הזה קדושה, ולא ידע כלל שיש ממה לפחד, כי היה מופקע מזה, ושאל השואל דלמה אצל

דוד המלך ע"ה חוינו דגדולי ישראל ביוזוהו וחרפוהו, כגון שמעי בן גרא וכדומה, הלא הם כן ידעו מהמושג של קדושה ודוד המע"ה היה קשור לקדושה ולמה לא פחדו ממנו, והסביר הרב שליט"א, דזה היה לתיקון שלימות דוד המע"ה, כי מצד הטבע וודאי היו צריכים לפחד מדוד המע"ה משום הקדושה שמאחריו, כי הוא היה קשור לקדושה, אך היות ודוד המע"ה אמר "בחנני ה' ונסני, צרפה כליותי ולבי", וחשב שהוא יכול לעמוד לבד, ואינו צריך לשמירה של הרבש"ע מיד נפל בבת שבע, ולכן תמיד כשדוד המע"ה היה בבחינה "בחנני ה' ונסני" היה הרבש"ע שולח לו מיד חירופים מגדולי ישראל (כי באמת לא היה לו ברגע זה השלימות הראוי, הקשר לקדושה) וזה נמשך כך עד שאמר שלמה המע"ה "זכרה לחסדי דוד עבדך" שאז נהפכו פניהם של שונאי דוד כשולי קדרה. אבל עד שנפתחו דלתות ההיכל בזכותו היה צריך דוד המע"ה לעבור כל הבזיונות והחרפות לתיקון שלימות נפשו וזה הרבש"ע עשה שיחרפוהו, אבל מצד הטבע היו צריכים באמת לפחד ממנו. בגלל שהיה קשור לקדושה.

וזה מה דכתיב בפרשת ויצא שאמר יעקב אבינו כשהשכים מהנבואה שקיבל בהר המוריה "מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלוקים". דהרי יעקב אבינו למד י"ד שנה בישיבת שם ועבר ולמה שם לא אמר שזה בית אלוקים. רק פה, וההסבר הוא, כי כאן כשקיבל הפחד מהבורא, קיבל הקשר החזק לקדושה, וממילא אמר אין זה כי אם בית אלוקים, כי היכן שיש היראה זה העיקר, שזה הקשר החזק עם הקדושה, שמתירא שלא יאבד הקשר בורא, וזהו (שבת לא:): מכריז ר' ינאי, חבל מאן דלית ליה דרתא ותרעא לדרתא עביד, (חבל על מי שאין לו דירה ושער לדירה עשה) דהתורה היא דלת ושער אל היראה, והבית זה היראה, ולכן יעקב אבינו ע"ה כשלמד י"ד שנה בישיבת שם ועבר, זה היה בבחינת הפתח והשער אל הבית, והבית הוא מקום היראה שזה מקום הקשר אל הקדושה, ולכן אמר "מה נורא המקום הזה" כיון שהרגיש שקיבל כאן את היראה, "אין זה כי אם בית אלוקים", וזה שער השמים" והי"ד שנה שלמד בישיבת שם ועבר זהו השער לשמים, ו"א לקשר בורא, ליראת שמים.

בזמן האחרון (נכתב בשנת תשמ"ז) מעתיר הרא"ש שליט"א בדברים נרגשים מדוע שלא צועקים ולא מתפללים על צרות ישראל, אין שם בית אשר אין שם צרות, הוא טוען וכיצד אנו מחשים.

לפני הסעודה השלישית בש"ק העבר, אמר לו מישחו שהגיעה כבר השקיעה, וכבר מאוחר. הזדקף הרא"ש מלוא קומתו וזעק על האיש ההוא: אט די פייער וואס דו גיבסט פאר די שקיעה - ווען דו גיסט עס אוועק פאר די אידישע צרות זיי זאלן אויפהערן, וואלסטו גיכער געקענט פועלן, נאר דאס ליגט דיר אין זיגען? (אם את האש שאתה נותן עבור השקיעה היית נותן עבור צרות עם ישראל שיפסקו היית ודאי פועל ישועות, אך אינך חושב על זה כלל).

הוא נוהג לחלק את האוכל בשלש סעודות לכל אחד המיסב על שלחנו ואפילו לקטנים, שאלתי אותו פעם ממי למד לתת בעין כה יפה, עוד משהו ועוד משהו. אמר לי אדרבה. שיש לו עין רעה ולא רוצה לתת כי אם בקמצנות, והוא צריך להיאבק עם נטיתו זו צר עין, ער דארף זיך שלאגן מיט זיין נאטור.

בצאתנו לשדה בחצות הלילה ליל ששי, שאלתי אותו איזה קאפיטלאך לומר שם, אמר לי תתחיל ממזמור ע'. אח"כ אמר לי מדוע ע' כי שם כתוב "למנצח לדוד להזכיר, אלוקים להצילנו" וע"ז אומר רש"י משל למלך שכעס על צאנו וסתר את הדיר והוציא את הרועה, אחר זמן החזיר את הצאן ובנה את הדיר ולא הזכיר את הרועה, אמר הרועה הרי הצאן מוחזר והדיר בנוי ואני איני נזכר וכו' לכך נאמר לדוד להזכיר אלוקים להצילנו. וסיים הרא"ש שצריכין להזכיר את הרועה את דוד המלך שיבוא לגאלנו בב"א.

דיעות מחיי החברותא:

- א. בכל יום חמישי בשעה 3 אחה"צ נוסעים להשתטח על קברות צדיקים, היציאה מרח' הטורים. פרטים אצל ר' דוד גולדשטיין טל: 050-281535
- ב. בכל מוצאי שבת קודש נוסעים לקבר דן בן יעקב להשתתף בסעודת מלוה מלכה. יוצאים כשעתיים אחרי צאת השבת מרח' יוסף הנשיא 5
- ג. בכל שבת מברכים או שבת שחל בו להיות ר"ח שובתים את השבת ביחד באתרא קדישא מירון. פרטים והרשמה אצל משפ' טוקצינסקי טל: 6535774
- ד. כל יום יוצאים בערב מרח' דון יוסף הנשיא 5 לתפילות (למקום שהרב שולח) מבקשים מכל אחד שישתתף לכל הפחות באחד הפעולות המופיעים כאן

כל המעוניין לקבל את הגליון בביתו

ישלח למערכת, פרטים אישים בצירוף דמי משלוח בסך 50 ש"ח לשנה

שהשמחה במעונם

הר"ר מרדכי גולדברג ומשפ' לנישואי הבן

ד"ר ע"י

משרת החברותא

שני 3

טל: 02-5829688

פקס: 02-5325477

ת.ד. 5080

ירושלים 91050